

Abstrakt

První vydání publikace *Budoucnost lázeňství* prokázalo užitečnost zaměření prognózy na příštích 15 let do roku 2033. Dnes, šest měsíců po prvním vydání, je publikace zcela rozebrána. Výzkumný ústav balneologický, v.v.i. vydává tuto publikaci jako 2. rozšířené vydání s doplněním Abstrakt a tří recenzí. Studie může být jednou z důležitých informací ke strategickému plánování v lázeňství od úrovně poskytovatelů lázeňské léčebné péče až po úroveň resortu zdravotnictví. Téma budoucnosti lázeňství je první publikací ve světové odborné literatuře.

V první kapitole je úvodem čtenář seznámen se stručnou charakteristikou zdravotní a lázeňské legislativy v ČR a v EU. Srovnání vyznívá pro ČR velmi příznivě, především v oblasti ochrany přírodních léčivých zdrojů. Na druhé straně lázeňská medicína není obecně uznávána jako medicínský obor. Po zhruba 25 letech sebeuspokojení v oblasti lázeňských tradic a kulturního dědictví je vhodné ohlédnout se na vývojové tendence ve světě i v Evropě. Za účelem objasnění předmětu výzkumu je uvedena stručná charakteristika zaměření prognostické studie. Klíčová slova jsou také doplněna.

Druhá kapitola se zabývá metodologickou charakteristikou rozdílů mezi budoucností, vizí a strategií. Formulované strategie často nevycházejí z pravděpodobnostního poznání budoucnosti. Po jejich schválení je již nikdo prakticky nepoužívá. Odhad vývoje prostředí, ve kterém se lázeňství bude pravděpodobně vyvíjet, je velmi složitou záležitostí. Pro příštích patnáct let je možné využít prognózy vývoje západní civilizace a poté i budoucnosti zdravotnictví ve světě a v Evropě. Rozhodujícími hráči pro formulace zdravotnických strategií je WHO a OECD. Lázeňství není v dokumentech těchto organizací vůbec zmiňováno. Ve světě většinou není popsáno postavení lázeňství v systému poskytovaných zdravotních služeb. Český zákon o zdravotních službách naopak roli lázeňství definuje. Návaznost zdravotnických strategických studií WHO i OECD na významné předpovědi vývoje civilizace se však nepodařilo najít.

Třetí kapitola *Budoucnost léčebného lázeňství ve světě a EU*. Je sledován pravděpodobný vývoj lázeňství ve světě, v Evropě a také v České republice v příštích patnácti letech. V prostředí evropského léčebného lázeňství budou i nadále převažovat tendence charakterizované přístupem západní medicíny. To vede k předpokládanému trendu využití medicíny založené na důkazech a využití medicíny založené na informacích.

Čtvrtá kapitola popisuje pravděpodobné změny v trendech světového zdravotního výzkumu v oblasti: i. léčebného lázeňství, ii. v ekonomickém výzkumu a aplikované ekonomice (HTA), iii. ve výzkumu a vývoji IS léčebného lázeňství (biomedicínská informatika, IT, ICT a GDPR), iv. v oblasti výzkumu Přírodních Léčivých Zdrojů, v. rozvoji vzdělávání a výchovy v léčebném lázeňství, vi. v oblasti trhu zdravotních služeb, vii. v balneotechnice, technologii a metodice využívání PLZ, viii. v rozvoji institucionálních a kapitálových forem, ix. ve vývoji významu lázeňství pro místní lázeňskou komunitu, region a stát.

Pátá kapitola identifikuje hlavní hráče s vlivem na budoucí vývoj lázeňství ve světě a EU, především WHO, Evropský svaz lázní ESPA, Health Committee OECD (Výbor pro zdravotnictví ...) a vybrané asociace zdravotní turistiky.

Šestá kapitola se zabývá budoucností lázeňství v ČR, zvláště s možnými změnami trendů: i. v informačních systémech, ii. vzdělávání, vědě a výzkumu v balneologii, iii. zavádění prevence, iv. vzniku nových léčebných lázní, v. balneotechnice, technologii a metodice využívání PLZ. Dále charakterizuje hlavní hráče v ČR, především možné změny ve významu lázeňství pro místní lázeňskou komunitu, region a stát. Rozvoj role Sdružení lázeňských míst, Svazu léčebných lázní České republiky, MediSPA, CzechTourism, Společnost rehabilitační a fyzikální medicíny ČLS JEP.

Sedmá kapitola shrnuje stručné poznámky k budoucnosti lázeňství ve světě vůbec a tři možné alternativy scénářů podmínek, které mohou (ale nemusí) nastat.

Ve zbylé části publikace jsou vedle stručného závěru k záměrům autorů pokračovat ve studiu budoucnosti lázeňství v rámci zdravotních služeb i přílohy. Tyto přílohy mohou pomoci čtenáři udělat si jasněji v pojmech, které se v lázeňství začínají používat, ale jejich význam zřejmě teprve vzroste. Jedná se o léčení a léčitelství ve světovém lázeňství. Dále jsou uvedeny návaznosti na biologickou léčbu a autoimunitu, a konečně pojem Globální zdraví 4.0 aplikovaný v USA, který z pohledu zdravotní praxe v České republice se jeví jako nadčasový.

